

[Socialministeren.]

des transgbetingelsens ophævelse, men også den omstændighed, at handelsministeriet fra 1. oktober 1948 at regne meddelte fritagelse for aflevering af margarinemærker til skolebespisning.

Københavns magistrat og Den danske Købstadforening har under henvisning hertil ansøgt om forhøjelse af statstilskuddet, således at kommunerne i lighed med tidligere år kan få refusion med ca. $\frac{1}{3}$ af udgifterne.

De budgetterede udgifter til skolebespisning for 1948—49 må anslås til ca. 10 mill. kr., og det må derfor anses for rimeligt, at maksimum for tilskud til kommunal skolebespisning for det nævnte år fastsættes til 4 mill. kr., hvorhos man foreslår, at beløbet afholdes af den fælleskommunale udigningsfond.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Besvarelse af spørgsmål.

At *Grete Mølbak Frederiksen* til kirkeministeren.

Vil kirkeministeren foranledige at der til landets sognepræster udsendes et cirkulære, der klargør, efter hvilke retningslinier lov nr. 100 af 19. april 1907 § 1, stk. 2, jfr. lov nr. 284 om kirkers brug § 2, stk. 3, bør administreres?

Grete Mølbak Frederiksen: Dette spørgsmål, der drejer sig om lægmænds ret til under nærmere angivne former at tale i vore kirker, har jeg gerne villet stille ud fra en ganske bestemt situation, som har foreligget før, og som nu atter er blevet aktuel.

I Viborg stift nægtede en sognepræst i 1937 en søn at tale ved sin moders bære. Uden hverken i dette eller det andet tilfælde at komme ind på enkeltheder vedrørende selve den situation, der fremkaldte nægtelsen, vil jeg blot påpege, at da præsten havde begrundet sin nægtelse med, at han rent principielt fandt det rigtigst, at kun præsten talte i kirken, meddelte kirkeministeriet biskoppen, at han måtte tilkendegive vedkommende præst, at denne begrundelse ikke var holdbar og måtte anses for uforenelig med lovens hensigt og mening.

For et par uger siden fandt der en begravelse sted i Århus stift, hvor sognepræsten med samme begrundelse nægtede en læg-

mand at tale ved børen i kirken. En sådan nægtelse slår hårdt, hvis man har levet i et kristeligt, menneskeligt eller folkeligt fællesskab med den afdøde; og den rammer en på et tidspunkt, hvor man på grund af sorgen er særlig sårbar.

Jeg har derfor ment, det vilde være rigtigst overfor den slags meningsløse nægtelser — i sidste tilfælde overfor et menneske, der tidligere havde talt ved en gudstjeneste i kirken —, om man fra kirkeministeriet udsendte et cirkulære, der nærmere betegnede, hvorledes loven bør administreres.

Da det er præsten, der har ansvaret for, hvad der sker i kirken, må han nødvendigvis have mulighed for at undgå, at noget usømmeligt finder sted. Det bør være sådan, at den eller de, der med familiens samtykke ønsker at tale i kirken ved en jordefærd, i god tid henvender sig til sognepræsten med en anmodning herom, så han, hvis de pågældende er ham ubekendte, kan få oplysning om dem eller indtryk af dem gennem en samtale. Men når der er taget dette hensyn, mener jeg også, at der bør være tungtvejende grunde for at nægte en slægtning eller en ven at tale ved en bære. Det er nu blevet så almindeligt, at der tales af lægmænd ved begravelser, at det ikke mere hører til det usædvanlige. Det sker tiest, når den afdøde har indtaget en høj og betroet stilling i samfundet, men i kirken bør vi alle være lige; der bør være samme ret for den jævne mand eller kvinde til ved en afdød nærtstående slægtning eller vens bære at give udtryk for det fællesskab man har haft sammen.

Loven er ikke af ny dato, men da det viser sig, at den stadig administreres på en måde, som ikke stemmer med dens hensigt, vil jeg gerne bede kirkeministeren på baggrund af det nylig stedfundne tilfælde i Århus stift at foranledige et cirkulære udsendt, der med fornøden hensyn til præstens ansvar og den margin, han må have, giver mænd og kvinder, der gerne vil tale ved en nærtstående slægtning eller vens jordefærd i kirken, sikkerhed for, at loven ikke administreres vilkårligt, men ud fra de synspunkter, der dækker lovens ånd og mening.

Kirkeministeren (Frede Nielsen): Det ærede medlems spørgsmål drejer sig om to bestemmelser, som vedrører det samme forhold, nemlig en adgang for læge mænd og kvinder, d. v. s. ikke præsteviede personer, til at tale i kirken. Adgangen hertil er altid betinget af, at den fungerende præst giver tilladelse hertil. Ifølge loven af 30. juni 1922 om kirkers brug m. m. er tilladelsen begrænset til taler, der holdes udenfor de sædvan-